

Zpráva ze stáže na ZŠ Karla Čapka, Kodaňská 658/16, Praha 10 - Vršovice

11. 12. – 12.12. 2014 jsem absolvovala stáž na Základní škole Karla Čapka, Kodaňská 658/16, Praha 10 – Vršovice. Zaměřila jsem se na získání informací o vzdělávání nadaných žáků.

V ZŠ KČ probíhá výuka podle vzdělávacího programu ŠVP „Škola pro děti“. Tato škola vytváří program pro velmi nadané žáky, je zapojena do programu pro nadané děti „Talnet“, děti se úspěšně účastní řady soutěží, olympiád a turnajů, pedagogové do výuky zapojují netradiční metody, spolupracují s Centrem nadání, s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, s MFF UK, s PedF UK, s British Council apod. Dětem ve škole nabízí aktivity, které doplňují a překračují běžně probírané učivo ZŠ – např. Genius Logicus, Logická olympiáda, Astronomická olympiáda, účast na Desko hraní a dalších turnajích v deskových hrách, zapojení do Technoplanety a Brlohu (Brněnská logická hra).

Záštitu nad mým pobytem ve škole převzala Mgr. Alena Vávrová, která sestavila program a požádala vyučující v jednotlivých hodinách, aby se mi věnovali. Absolvovala jsem následně v 8 vyučovacích hodinách:

Čtvrtek

1. 4.A – vyučující Mgr. Marková – Matematika

Na začátku hodiny se žáci rozcvičili násobilkou (na známky) a zahráli si hru na početního krále. Hodina byla poznamenána faktem, že třída po této hodině odcházela na divadelní představení, tudíž žáci neměli pomůcky na hodinu. Vyučující tedy změnila své plány a děti mi předvedly své oblíbené hry:

Abaku, Dixit, Trans Evropa, Glastonberry, Alhambra, Ligreto.

Jeden ze žáků vynikal při hře Ligreto – velice rychle kombinoval čísla a sestavoval výsledky. Jednalo se o žáka s nadáním, při testu z násobilky však neexceloval – některé výsledky nevěděl, dlouho přemýšlel, při hře na početního krále vypadl zhruba v polovině soutěže.

Vyučující se mezitím věnovala žákovi s SPU – využila k tomu pomůcku Regoli Arda – malé obdélníčkové části (200 ks) – výborná pomůcka pro nácvik základních početních operací.

2. 3.A – vyučující Mgr. Iva Hornová - Matematika

Při vstupu do učebny si každý musel všimnout rozdílu mezi ostatními třídami a touto. Na stěnách, tabuli, dveřích visely práce dětí – ne obrázky, ale projekty. Na několika místech byly vzorně vyskládané připravené pomůcky, roztříděné karty apod. Z lavic byla sestavena pracoviště pro 6 žáků, bylo znát, že tabule se zde příliš nepoužívá. Žáci této třídy byli velmi zvědaví, pracovali s nadšením, nehlukeli, vnímali. Domnívám se, že za tímto stojí osobnost

třídní učitelky. Žáci se rozcvičili pomocí těchto typů příkladů: „Myslím si číslo, které když vynásobím 3 a vydělím 4, dostanu 6.“ Děti zapisovaly čísla na tabulky. Po chvíli dávala paní učitelka náповědu pomocí grafu: $\bigcirc \cdot 3 : 4 = 6$

Pak žáci udělali kroužek na koberci a paní učitelka vysvětlila další úkol. Ze čtverečkovaného papíru si vystřihli požadovaný obdélník, ten dále rozstřihli a z částí sestavili jiný podle zadání. Vybrat si mohli složitost úkolu - vybrali jednu z nabízených 4 úrovní. Na této práci pak pracovali po zbytek hodiny. Na závěr proběhlo shrnutí: Proč si vybrali tuto úroveň, jakou úroveň začali, na jakou úroveň přešli, jak by to udělali příště, jakou zvolili strategii apod.

Po osobní konzultaci s paní učitelkou jsem se dozvěděla, že si většinu úloh vymýšlí sama. Přislíbila mi zaslat některé úlohy. Domnívám se, že toto byla přesně ta hodina, kterou jsem na této škole měla vidět.

Nápady – pomůcka na slovní druhy, hra Moudrá sova

3. – 4. hodina - 4.B – Mgr. Pavlína Fialová – Projekt (Vánoční) stromeček

Ve třídě Mgr. Fialové byl také znát tvůrčí duch a na pomůčkách ve třídě, projektech, které žáci udělali, na výzdobě bylo znát, že zde vyučuje velmi kreativní člověk. Po dobu dvou vyučovacích hodin pracovali žáci dle svých možností na tématu strom. Do práce se zapojili všichni, bylo znát, že jsou zvyklí pracovat tvůrčím způsobem a samostatně.

- Nápady – Kostka (Analyzuj, argumentuj, porovnej, popiš, aplikuj, asociuj)
- Talisman třídy a jeho deníček
 - Logické úlohy zavěšené na věšáku a tabulky pro žáky (na 1. pokus, na 2. Pokus, Dořešil – nevzdal to, Vzdal to)
 - Karty slovních druhů – vymyslet větu, kde se vyskytne slovo strom a využít všechny slovní druhy, které žáci dostali
 - Knihomol – každou přečtenou knihu zapsat na obrázek knihomola

Pátek

1. – 2.B - Mgr. Romana Malá – Matematika

V hodině jsem viděla zajímavé metody práce. Např. žáci dostali kartičky s číslem a říkali, kam toto číslo umístí, znázorňovali číslo penězi, řadili se podle velikosti čísla, pracovali s kostkami.

- Nápady – Procvičování číselné osy
- Comprehensive Dice set – 162 ks kostek

Paní učitelka vyučuje psaní metodou Comenia skript (také školí), 7 žáků ve třídě však pracuje na žádost rodičů na psacím písmu. Žáci pracovali v první třídě v matematice Fraus, pak přešli

na SPN – podle vyučující neměli dostatečně napočítáno. Nyní jen vybírají určitá prostředí z Frause.

2. – 2.C – Mgr. Hana Rucabádová – Matematika

V této hodině jsem viděla vyučování podle učebnic Fraus a dále pak samostatnou práci žáků na stanovištích, která byla umístěna mimo učebnu. Žáci obdrželi podle svých možností čísla stanovišť, která měli navštívit.

Nápady – hra Metaform

3. Šikulové – Mgr. Renata Horáková

Na začátku hodiny žáci řešili logické úlohy. Pak si vysvětlili správné řešení. Navazovala hra **Blokus** – jak vyblokovat soupeře – rozvíjí strategické myšlení. Vyučující mi slíbila zaslat soubory logických úloh, což provedla téměř okamžitě.

4. Šikulové – Mgr. Daniela Návarová

Paní učitelku jsem požádala, aby mi předvedla práci se stavebnicí Pentonymo. Viděla jsem tak velice pěknou práci s díly, které žáci podle instrukcí skládali – velmi rozvíjí představivost.

Klubík

Dále jsem navštívila „Klubík“ – neziskovou organizaci, který založila Mgr. Vávrová, seznámila jsem se s činnostmi, které v klubu probíhají a také si zahrála hry. Děti mě ochotně předvedly, jak hry hrají a naučily mě hru Abaku, ve které mají výrazné úspěchy.

Další postřehy:

„Úlohy čmely Pepíka“ – spolupráce s MŠ – včasné podchycení talentovaných žáků

Logeo – hra pro 1. ročník – zjištění nadání u malých dětí, není závislé na rodinném prostředí

Talentovaní.cz – kurz her – Alena Vávrová

Hra Ligreto, Abaku

Úlohy pro přípravu na nižší stupně gymnázií

Engineering.com – games – axiom

Puzzles – numbers

Meta – form – stavebnice

Magformers - stavebnice

Kromě náslechoových hodin jsem také navštívila různé učebny, mluvila se žáky a učiteli 1. i 2. stupně. Překvapilo mě, že si žáci uvědomují, že jsou na výjimečné škole. Nemají potřebu přecházet na gymnázium, věří tomu, že jejich nadání se více rozvíjí zde. Tato skutečnost je cítit z celkové atmosféry školy. Pochopila jsem, že tuto myšlenku zde začala prosazovat Mgr. Vávrová a jejím nadšením se „nakazily“ ostatní učitelky. Jedná se o inspirativní prostředí, kde se dobře cítí nejen vyučující, ale především žáci.

Mgr. Jana Šopejstalová, DiS.

ZŠ a MŠ Holoubkov

14.12.2014